

Dosar nr. 3r-197/22

2-22014198-01-3r-22062022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Marcel Smochin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la constatarea nesoluționării în termen legal a cererii prealabile, anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ și constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și un recurs efectiv, garantat de art.6, 13 CEDO,

împotriva încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ,

c o n s t a ț ă:

La 31 ianuarie 2022, Marcel Smochin s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, cu privire la constatarea nesoluționării în termen legal a cererii prealabile din 29 decembrie 2021, anularea deciziei inspectorului-judecător V. Brașoveanu nr.294 p/m din 06.04.2021, anularea hotărârii nr.86/5 din 27.05.2021 a Completului de examinare a contestațiilor nr.2 al Colegiului Disciplinar, deciziei Colegiului Disciplinar nr.21/9 din 08 octombrie 2021, obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să preia cauza disciplinară spre examinare în fond, cu emiterea unei decizii de sancționare a magistraților vizați în sesizarea inițială, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și un recurs efectiv, garantat de art.6, 13 CEDO, în cadrul procedurii disciplinare pornite la sesizarea din 10 martie 2021.

Întru motivarea acțiunii înaintate, reclamantul a relatat că nu este de acord cu răspunsul oferit de Consiliul Superior al Magistraturii, pe marginea contestației depuse asupra deciziei cu privire la respingerea sesizării, iar actele administrative emise pe marginea sesizării depuse de Marcel Smochin în privința abaterii disciplinare comise de judecătorii Curții de Apel Chișinău, Sîrbu Victoria, Buhnaci Virgiliu, Dulghieru

Dorin, le consideră neîntemeiate și pasibile de a fi anulate, cu obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să examineze sesizarea în fond conform temeiului invocat.

Reclamantul a mai pretins și încălcarea dreptului la un recurs efectiv, prin împiedicarea contestării efective a actelor emise pe marginea sesizării în fața organelor disciplinare, ierarhic superioare ale Consiliului Superior al Magistraturii, garantat de art.6, 13 CEDO.

A invocat că organul disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii, în motivarea actelor, urma să stabilească care categorie de fapte se încadrează în prevederile art.4 alin.(1) lit.b) și lit.c) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și dacă faptele deplânse sunt din categoria data.

Cu trimitere la prevederile art. 29 alin.(3) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, a menționat că prin lipsirea Colegiului Disciplinar de atribuțiile ce vizează controlul ierarhic al deciziei inspectorului-judecător și al hotărârii completului de examinare a contestațiilor, Colegiul Disciplinar este lipsit de posibilitatea de a acționa plenipotențiar, în cazul în care sesizarea privind încălcarea disciplinară este respinsă neîntemeiat.

Totodată a rezumat că, prin decizia nr.21/9 din 08 octombrie 2021, Colegiul disciplinar nu a fost în drept să restituie contestația, fapt ce se deduce și din prevederile art.29 alin.(3) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în vigoare din 19 octombrie 2018, care nu pot fi aplicate prioritar prevederilor art.art.18, 40 alin.(2), 162 alin.(1),168 alin.(1) Cod Administrativ, în vigoare din 01.04.2019, deoarece procedura de contestare etapizată, până la finalizarea procedurii administrative cu actul ce poate fi contestat în instanța de judecată, este prevăzută de lege. Conform art.167 alin.(3) din Codul administrativ, autoritatea publică emitentă soluționează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice, iar cererea prealabilă a fost depusă la 29 decembrie 2021, nefiind soluționată de Consiliul Superior al Magistraturii până la momentul depunerii acțiunii.

Prin încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contencios administrativ depusă de Marcel Smochin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la constatarea nesoluționării în termen legal a cererii prealabile, anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ și constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și un recurs efectiv, garantat de art.6, 13 CEDO a fost declarată inadmisibilă (f.d.89-95).

La 15 iunie 2022, avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin a depus recurs împotriva încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.96-99).

În motivarea recursului, a indicat că, în condițiile în care însuși Marcel Smochin este subiectul care a depus contestația împotriva hotărârii nr.86/5 din 27 mai 2021, prin care s-a respins contestația împotriva deciziei Inspecției judiciare nr. 170s-294p/m din 06 aprilie 2021 emisă pe marginea sesizării depuse la 10 martie 2021 asupra acțiunilor judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Sîrbu Victoria, Buhnaci Virgiliu, Dulghieru Dorin, este indubitabil faptul că acesta poate invoca un interes legitim pe marginea

activității administrative realizate și a actului administrativ emis, fapt ce presupune în mod automat că, reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă a unui drept în sensul art.17 din Codul administrativ.

Consideră că instanța de fond eronat a interpretat și aplicat legea, fiind evident că sintezele expuse în partea motivată a hotărârii sunt contradictorii în esență, iar încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău este pasibilă a fi casată, cu restituirea cauzei spre judecare în instanța de fond.

A specificat că atât legea națională, cât și Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, garantează dreptul de acces liber la justiție a persoanei, iar în cazul examinat, dreptul la un tribunal, în sensul art.6 CEDO și art.15 alin. (1) și (3) al Legii privind organizarea judecătorească. „Tribunalul” care poate oferi liberul acces la justiție este instanța de judecată, constituită conform legii, care nu este extraordinară, și care înfăptuiește justiția în numele legii. Totodată, accesul la un „tribunal” presupune cel puțin 2 niveluri de jurisdicție, astfel încât, ambele niveluri să fie competente să înfăptuiască justiția.

A invocat că Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor prevede o procedură de examinare administrativă a unei petiții sau contestații, cu utilizarea unor căi de atac în ierarhia organelor Consiliului Superior al Magistraturii, însă această activitate nu poate fi considerată ca activitate de înfăptuire a justiției. Respectiv, această activitate, începând cu sesizarea Inspecției Judiciare și finisând cu depunerea contestației către Consiliul Superior al Magistraturii, nu poate fi considerată ca fiind efectuată de un tribunal, în sensul CEDO, așa cum a fost propus de instanța de fond. Or, anume această accepțiune, reieșind din concluziile expuse în încheierea recurată, transformă sistemul de organe ale Consiliului Superior al Magistraturii abilitate cu examinarea petițiilor privind abaterile disciplinare ale judecătorilor, în instanțe extraordinare, care ar substitui pentru petenți și contestatari „tribunalul” cu nivele de jurisdicție, garantat de lege.

Reieșind din cele expuse a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care cauza să fie restituită spre judecare în fond.

În conformitate cu art.242 din Codul administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 23 mai 2022, fiind notificată prin poșta electronică avocatului Valentin Fediuc la 19 iunie 2022 (f.d.102).

Recursul a fost depus de recurent, anterior, prin poșta electronică a instanței, la 15 iunie 2022 (f.d.96-100).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La 22 iunie 2022, în adresa intimatului a fost expediată cererea de recurs depusă

de recurent (f.d.105).

La 03 august 2022, intimatul a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de Marcel Smochin.

A indicat că își menține poziția expusă în referința depusă la 25 februarie 2022 pe marginea inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ înaintată de către Marcel Smochin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii.

Analizând argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului, Consiliul consideră că motivele de fapt și de drept nu ating nivelul temeiurilor legale, concludente și serioase care ar justifica necesitatea anulării încheierii primei instanțe.

Studiind materialele cauzei și argumentele menționate în referință, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin și a menține încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău din considerentele ce urmează.

În corespundere cu articolul 241 alin.(1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Pentru a se expune asupra legalității încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2022, Colegiul va proceda la analiza, pe rând, a circumstanțelor cauzei, argumentelor recurentului și normelor de drept aplicabile acesteia.

Articolul 21 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Potrivit art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corespundere cu prevederile art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Din actele cauzei rezultă că, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Marcel Smochin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actelor administrative, a fost declarată inadmisibilă.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, potrivit art.207 alin.(1) alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei

acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Relaționând circumstanțele cauzei la normele pre-citate, instanța de judecată reține că, Marcel Smochin a depus o sesizare Consiliului Superior al Magistraturii prin care a solicitat constatarea în acțiunile judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Sîrbu Victoria, Buhnaci Virgiliu, Dulghieru Dorin, a abaterilor disciplinare corespunzătoare.

La 06 aprilie 2021, prin decizia inspectorului-judecător V. Brașoveanu nr. 170s-294p/m, a fost respinsă sesizarea lui Marcel Smochin. Decizia este cu drept de contestare, în completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar, în decurs de 15 zile de la data recepționării (f.d. 11-16).

Asupra contestației depuse împotriva deciziei din 06 aprilie 2021, Completului de examinare a contestațiilor nr.2 al Colegiului Disciplinar, s-a expus prin hotărârea nr.86/5 din 27 mai 2021, respingând-o ca neîntemeiată. Hotărârea este definitivă (f.d. 16-20).

Contrar caracterului definitiv al hotărârii nr.86/5 din 27 mai 2021, Marcel Smochin a depus contestație la Consiliul Superior al Magistraturii (f.d. 21-22).

Prin decizia Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr.21/9 din 08 octombrie 2021, a fost restituită fără examinare contestația depusă de petiționarul Marcel Smochin, cu indicarea asupra faptului că actul emis nu este susceptibil căilor de atac.

La 31 ianuarie 2022, Marcel Smochin s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, cu privire la constatarea nesoluționării în termen legal a cererii prealabile din 29 decembrie 2021, anularea deciziei inspectorului-judecător V. Brașoveanu nr.294 p/m din 06.04.2021, anularea hotărârii nr.86/5 din 27.05.2021 a Completului de examinare a contestațiilor nr.2 al Colegiului Disciplinar, deciziei Colegiului Disciplinar nr.21/9 din 08 octombrie 2021, obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să preia cauza disciplinară spre examinare în fond, cu emiterea unei decizii de sancționare a magistraților vizați în sesizarea inițială, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și un recurs efectiv, garantat de art.6, 13 CEDO, în cadrul procedurii disciplinare pornite la sesizarea din 10.03.2021.

Prin încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contencios administrativ depusă de Marcel Smochin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la constatarea nesoluționării în termen legal a cererii prealabile, anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ și constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și un recurs efectiv, garantat de art.6,13 CEDO a fost declarată inadmisibilă (f.d.89-95).

La caz sunt relevante prevederile art.27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, potrivit căruia

completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor.

În accepțiunea art.28 alin.(1) și (3) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă.

Completele de contestație decid: a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare; b) respingerea contestației ca neîntemeiată. În temeiul art.29 alin.(3) al legii menționate, hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă.

Totodată, conform pct.pct. 85, 86.1 ale Regulamentului cu privire la activitatea Colegiului disciplinar, aprobat prin hotărârea nr.505/24 din 13 noiembrie 2018 a Consiliului Superior al Magistraturii, hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării este fără drept de atac. Contestația împotriva hotărârii completului de contestație prin care a fost respinsă contestația împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării se va restitui fără examinare printr-o decizie motivată a Colegiului disciplinar.

În consecință, prin lege organică și anume articolele 27-29 din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, este reglementată detaliat procedura de examinare a contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției Judiciare. Astfel, o persoană interesată căreia Inspecția Judiciară i-a respins o sesizare, poate utiliza o „cale de atac prevăzută de lege”, depunând o contestație la Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar.

În acest sens, instanța de fond, justificat a indicat că Inspecția judiciară și Colegiul disciplinar ca organe specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii, activează independent și exercită atribuții *quasi-judiciare*. Întrucât examinarea sesizărilor se poate finaliza cu aplicarea unei sancțiuni disciplinare în privința unui magistrat independent și inamovibil, în activitatea de înfăptuire a justiției a căruia sunt interzise orice fel de imixțiuni. Atât Inspecția Judiciară cât și Colegiul disciplinar activează ca un „tribunal”.

Astfel, prin faptul că o persoană interesată căreia Inspecția Judiciară i-a respins o sesizare, poate depune o contestație la Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar, se instituie o cale de atac și respectiv două trepte procedurale, prevăzute de legea organică, întrucât conțin atât șanse cât și garanții ale apărării dreptului pretins încălcat, cât și rigori de formă, conținut și termene de procedură.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin jurisprudența sa, interpretând articolul 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, a stabilit că „dreptul la un tribunal” (accesul liber la justiție) nu este unul absolut, poate fi limitat, reglementarea sa fiind adesea variabilă în timp și în spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (cauzele *Golder contra Regatului Unit al Marii Britanii din 21 februarie 1975*, §38, *Ashingdane contra Regatului Unit din 28 mai*

1985, §57). Condiția impusă constant de jurisprudența Curții în aplicarea articolului 6§1 din Convenție cere ca limitările operate de către statele contractante să nu restrângă nejustificat accesul individului la un „tribunal” în măsura în care dreptul în discuție să fie afectat în chiar substanța sa.

Curtea în cauza *Kamenos împotriva Ciprului*, pct. 75 și 84, a observat că lipsa posibilității de a contesta decizia atacată nu înseamnă, în sine, că accesul la o instanță este exclus. În această cauză, Curtea a stabilit că Consiliul Superior al Magistraturii constituia o „instanță” în sensul art. 6, prin prisma primei condiții a criteriului *Eskelinen*. Curtea a precizat în mod clar că nimic nu îi interzice să califice drept „instanță”, în vederea aplicării criteriului *Eskelinen*, un anumit organism național care nu ține de sistemul judiciar. Astfel, un organism administrativ sau parlamentar poate fi considerat „instanță”, ceea ce face ca art. 6 să fie aplicabil litigiilor privind funcționarii pe care le examinează (*Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, pct. 88).

În acest context, instanța de recurs denotă că reclamantul Marcel Smochin a avut acces la un „tribunal”, iar legea organică i-a oferit 2 niveluri de jurisdicție, atâta cât a considerat legiuitorul Republicii Moldova suficient, astfel încât dreptul acestuia nu este afectat în substanța sa.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ ține să explice că, la depunerea contestației împotriva hotărârii nr.86/5 din 27 mai 2021 a Completului de examinare a contestațiilor nr.2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, recurentul Marcel Smochin greșit s-a bazat pe prevederile art.39 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, deoarece, din dispozițiile acestei norme reiese că, pot fi contestate la Consiliul Superior al Magistraturii hotărârile Colegiului disciplinar emise în modul stabilit de art. 36 alin. (1) al legii indicate, potrivit căruia Colegiul disciplinar poate hotărî: a) constatarea abaterii disciplinare și aplicarea uneia dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 6; b) constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care au expirat termenele de tragere la răspundere disciplinară; c) încetarea procedurii disciplinare, în cazul în care nu a fost comisă o abatere disciplinară; d) încetarea procedurii disciplinare în cazul revocării sesizării depuse, când părțile nu insistă la examinarea sesizării pe fond, cu excepția cazurilor prevăzute la art.19 alin.(4).

În speță, completul reiterează că prin decizia nr.21/9 din 08 octombrie 2021 a Colegiului disciplinar, contestația depusă de Marcel Smochin a fost restituită, astfel încât aceasta nu se încadrează în categoria deciziilor stabilite de art.36 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, pasibile de contestare în fața Consiliului Superior al Magistraturii conform art.39 alin.(1) din aceeași lege.

Din considerentele menționate completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că instanța de fond corect a decis asupra inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ depusă de Marcel Smochin împotriva Colegiului disciplinar

de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actelor administrative.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de către avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin.

Conform articolelor 193, 241 și 243 alin.(1) lit.b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de către avocatul Valentin Fediuc, în interesele lui Marcel Smochin, și se menține încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iurie Bejenaru

judecătorii:

Nicolae Craiu

Aliona Miron